

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKADEMIET

PROFIL: RAGNHILD ANNIE FUGLSETH
TEMA: BEST PÅ PREST?
JAN TERJE CHRISTOFFERSEN: UNDERVEIS

MITT FUNN: KRISTIN SOLLI SCHØIEN
KRONIKK: INGEN HAR RETT
TIL Å VÆRE PREST

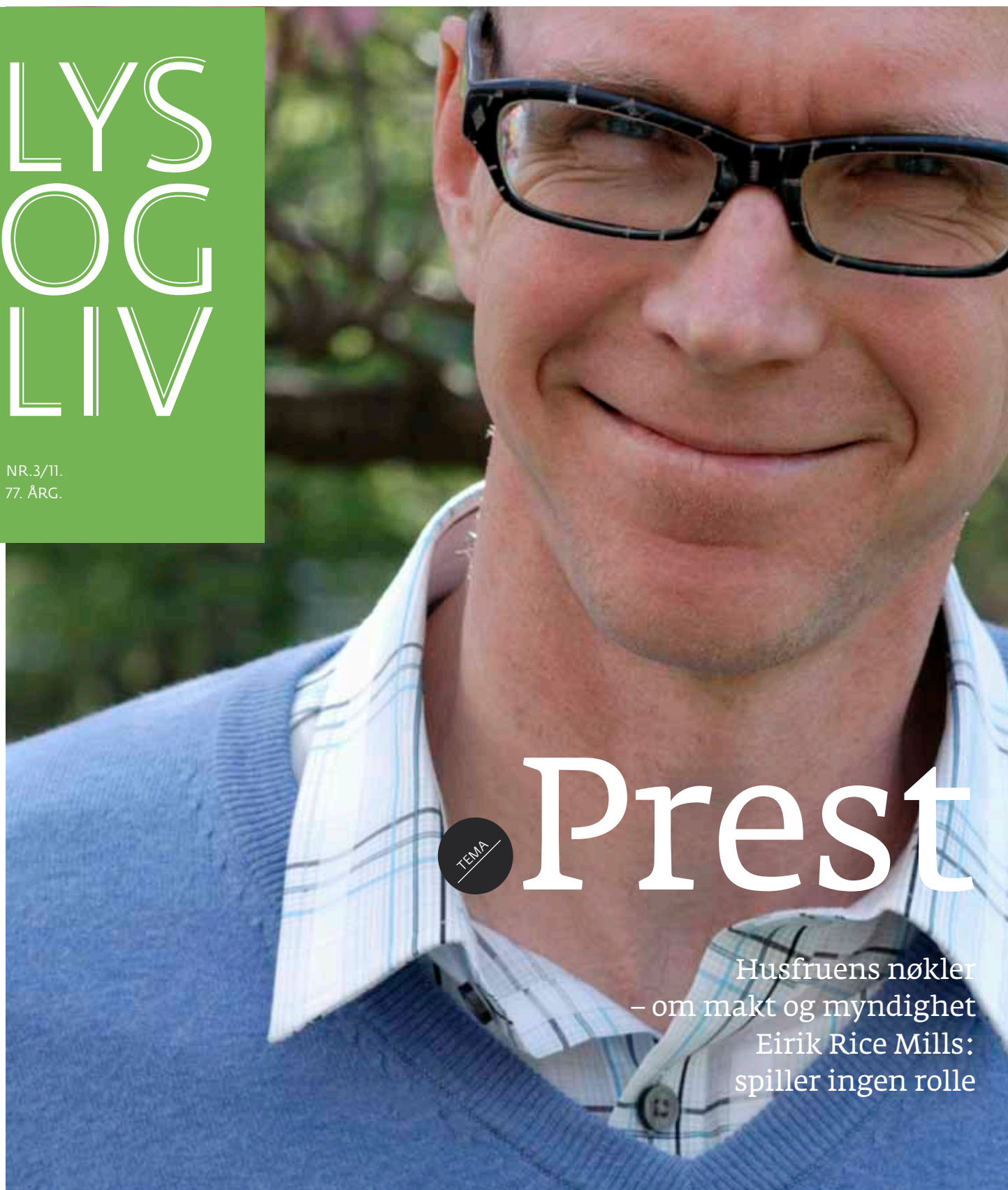
LYS OG LIV

NR. 3/11.
77. ÅRG.

Prest

Husfruens nøkler
– om makt og myndighet
Eirik Rice Mills:
spiller ingen rolle

VIDAR L. HAANES

Rektor

GI AKT PÅ DEG SELV OG PÅ LÆREN

MF har utdannet prester i mer enn hundre år. Presterollen har endret seg ettersom både samfunnet og menneskene endrer seg.

Presten har mistet mye av rollen som embetsmann, og har ikke lenger en selvsagt posisjon i offentligheten. Presten må i større grad enn tidligere skape seg en plattform for tjenesten, og bygge opp sin autoritet. Det er ikke nødvendigvis en negativ utvikling. Prestens betydning i menigheten og i samfunnet er minst like viktig som tidligere. Presten har fortsatt ansvar for forvaltningen av Ordet og sakramentene, og er en leder av menighetens åndelige liv. Det er mye som tyder på at den praktiske prestegjerning utøves på en utmerket måte av de fleste prester. Mange opplever presten som nærværende og viktig i sjelesorg, samtale og i forbindelse med livets store høytider. Men den delen av prestetjenesten som er knyttet til læren er nok mer utflytende. Det vil da være både til prestens og menighetens beste dersom rollen som lærer og gudstjenesteleder ble fokusert tydeligere. Her har ikke minst MF som utdanningsinstitusjon et stort ansvar. De fleste prester er dypt engasjert av sitt arbeid, men mindre engasjert av teologi. I videreutdanningen etterspør prestene tema fra sjelesorgen og den praktiske kirkevirkelighet, i tillegg til liturgi og gudstjenestereform. Mange viser interesse for spiritualitet, for retreat og åndelig veiledning. Det er viktig og riktig at de som selv skal være hyrder og lærere, først arbeider på å utvikle sitt eget åndelige liv, så de kan hjelpe andre. For så ikke Paulus: "bær hverandres byrder, og oppfyll på denne måten Kristi lov". Men apostelen sa også: "Gi akt på deg selv og på læren. Fortsett med det! For gjør du det, skal du frelse både deg selv og dem som hører deg."

Innhold

S. 4

HUSFRUENS NØKLER

I gamle dager hadde husfruen råderett over nøklene til gården, det hjalp ikke bare med tittelen. Astrid Sætrang Morvik håper at presten skal få mer makt og myndighet i kirken.

S. 6 PROFIL

RAGNHILD A. FUGLSETH

- Mye av studietiden min har gått med til å finne en akademisk identitet, jeg har fokusert mye på det faglige, og det er også en del av den pastorale identiteten, sier teologistudenten Ragnhild Annie.

S. 10 EIRIK RICE MILLS

SPILLER INGEN ROLLE

Han er kapellan i Uranienborg menighet, på beste vestkant i Oslo. Pratet rundt presterollen kan bli for mye av det gode. Prestene må slutte å late som om jobben deres er så mystisk og annerledes, sier han.

S. 8

HELSTØPT PREST?

Tenkning om presterollen har alltid vært i endring. Men hvordan tenker man på MF i dag? Utdanner MF gode prester? Lys og Liv har møtt rektor Vidar L. Haanes og praktikumsleder Fredrik Saxegaard.

S. 16 KRONIKK

INGEN HAR RETT TIL Å VÆRE PREST

"Fullført teologisk utdanning, supplert med plettfri vandel, gode intensjoner og sterk motivasjon er ikke nok. Kirken må si sitt ja og Kirken kan trekke sitt ja tilbake."

S. 22

UNDERVEIS

-Jeg var konfirmant det året da plata "Slow train coming" kom ut. Jeg møtte Bob Dylans musikk i en fase hvor vi begge trengte noe nytt, sier nytilsatt liturgikklærer ved MF Jan Terje Christoffersen.

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: lysogliv@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste)

REDAKSJON

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Kristin Walstad, redaktør
Marianne Torp, red. medlem
Hallvard Olavson Mosdøl, red. medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto på omslag: Kristin Walstad
Layout: Neue
Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Marianne Torp. Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

21 000 abonnenter mottar bladet fem ganger i året. Abonnementene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd og kirkelige organisasjoner og institusjoner. Ved kildehenvisning kan artikler i Lys og liv gjengis fritt.

KRISTIN WALSTAD
REDAKTØR

Prest "Det å være prest bærer kimen i seg til samtaler som sprenger rammen for den vanlige hverdagskonversasjon. Samtaler med glimt av en himmel, et "gudsbevis" gjennom Åndens nærvær igjennom møtet med personer som gir sin gjest fra kirken grenseløs tilitt." Slik beskriver soknepresten i Ullern, John Egil Rø, sin hovedmotivasjon for prestetjeneste i En liten bok om prestekall. Ordene bekrefter noe av det helt spesielle ved presterket. – Ingen har rett til å bli prest, skriver

praktikumlærer Sjur Isaksen på kronikkplass. I sitt arbeid her på MF blir han kontinuerlig tvunget til å reflektere over hvem som egentlig burde bli prester. Han belyser hvilke krav og rammer som settes i Bibelen, det sivile samfunn, academia og kirke. Lys og liv har også snakket med to menighetsprester og en ung kvinne som er underveis i studiene. Vi i redaksjonen håper at dette nummeret kan gi lys og liv til prestetjenesten. God lesning!

I GAMLE DAGER HADDE HUSFRUEN RÅDERETT OVER NØKLENE TIL GÅRDEN, DET HJALP IKKE BARE MED TITTELEN. ASTRID SÆTRANG MORVIK HÅPER AT PRESTEN SKAL FÅ MER MAKT OG MYNDIGHET I KIRKEN.

Husfruens nøkler

TEKST: KRISTIN WALSTAD
ILLUSTRASJON: LENE JACOBSEN

Gjennom sin representasjon i Presteforeningens kirkeordningsgruppe har hun arbeidet med prestens rolle i en nyordnet kirke. Dette har selvsagt vært viktig for foreningen å arbeide med, ettersom arbeidsgiverlinjene er oppe til debatt i kirkens organer. Hvor mye makt skal presten ha, har de spurt seg i den kyndige gruppen, der hun selv representerer grasrotas prester. Soknepresten i Østenstad mener det brenner mest i lokalkirken:

–Hvem skal lede lokalkirken? Hvor mye makt og hvilke roller skal en prest ha? Hva er tjenlig, er viktige spørsmål, forteller Morvik. Hun legger raskt til at de i Presteforeningen også er opptatt av å se kirken som et hele, der også andre profesjoner og yrker skal ha sin rolle. –I dag er menighetsrådene det viktigste styringsorganet lokalt, og jeg vil arbeide for å styrke disse rådernes rolle. Svakheten i dag er nok at kirkeverger og fellesråd har fått for stort ansvar. Etter at fellesrådene ble innført for 13-14 år siden har de ikke blitt evaluert.

Hun undres over kirkevergenes innflytelse. Enkelte steder har de satt ned foten for å arrangere gudstjenester. Kirker har blitt stengt. Beslutningene rammer prestens arena, noe som har opprørt henne. – Kanskje skulle presten disponere ressurser til kirke-tjener og organist? Vi får et problem når kirkeverger hindrer oss i å holde gudstjeneste. Når forkynnelse er det viktigste presten gjør, og arenaen for dette stenges, ja da har presten et problem. Kirkeverger og daglige le-

dere har ikke kompetansekrav på nasjonalt plan, muligens burde de ha hatt det.

I gamle dager hadde husfruen råderett over nøklene til gården, det hjalp ikke bare med tittelen. På samme måte håper Østenstadpresten at makten skal fordele seg i fremtiden.

Astrid Sætrang Morvik har vært en Herrens tjenerinne både i byen og på landet. Da hun tjente på Lunner arbeidet hun mye med relasjonene til barne og ungdomsskolen. Her fikk hun god kontakt med lærerne, og kirken ble en viktig medspiller i lokalsamfunnet.

–I Østenstad ville et slikt skolesamarbeid bli helt uoverkommelig, forklarer hun. Vi er avhengig av at de som ønsker det kommer til oss, at vi lager spennende arenaer. Her er det viktigere å bygge gode team blant de ansatte og involvere frivillige. Jeg tenker at jeg burde ta mer initiativ i lokalpressen, å tørre å stå frem i prinsipielle saker der svake grupper blir urettferdig behandlet. Det er god kristen politikk å stå opp for, og være gjestfri overfor fremmede. Jeg vet at dette er et tidkrevende arbeid, og har foreløpig ikke turt å stikke meg fram.

Du har jo engasjert deg i menighetens nettsider. Sikre kilder kan bekrefte at du bruker en del tid på dette...

–Jeg synes kommunikasjonsarbeid er veldig viktig. Presten representerer kirken. Jeg synes det er viktig å ha en kanal for å få fram hva vi driver med, og hva vi står for. Siden

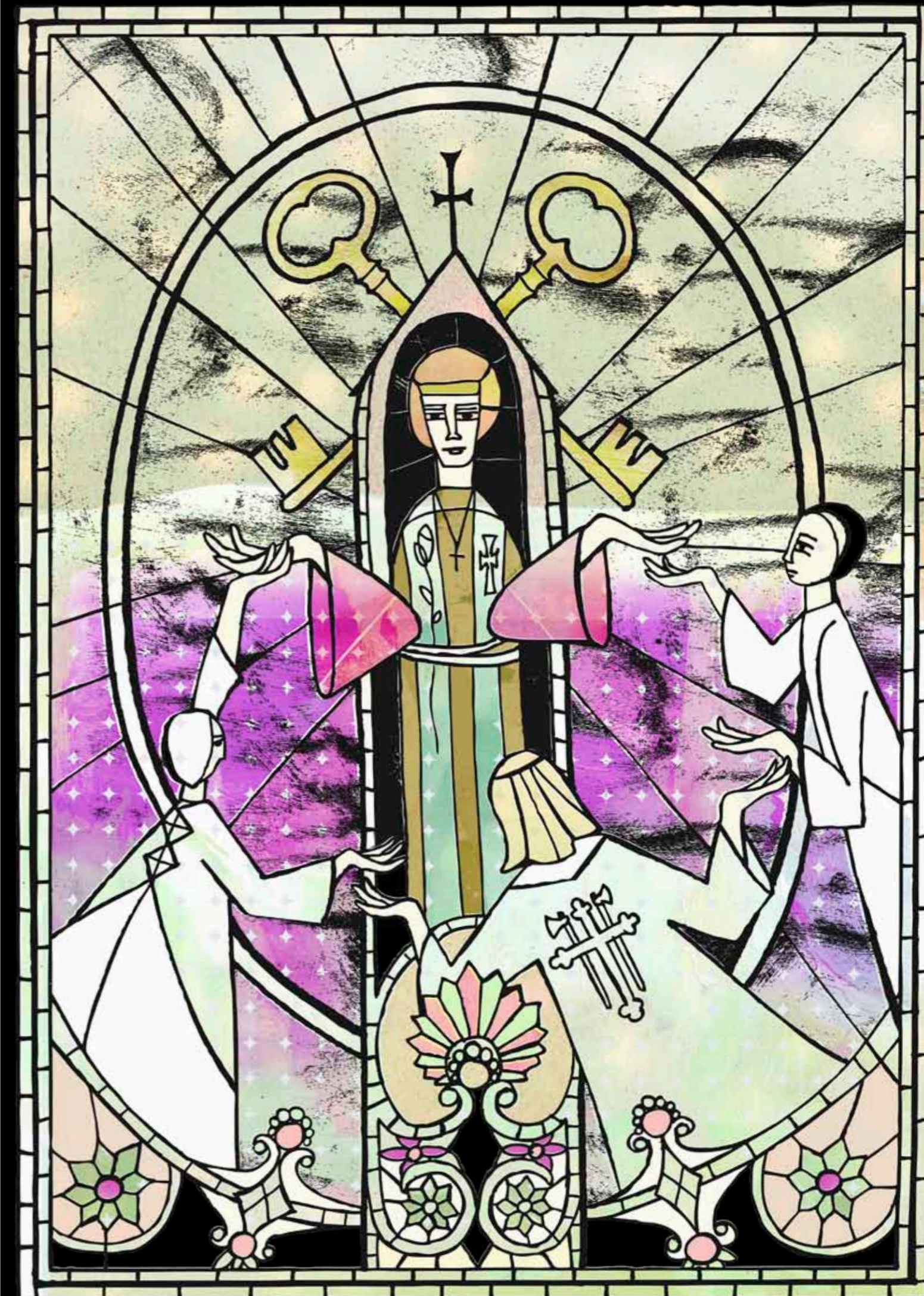
ingen andre her i staben har tatt den ballen, så gjør jeg det.

Med utgangspunkt i tjenesteordningen for menighetsprester får prester liten hjelp til å prioritere mellom de mange roller og oppgaver. Men i § 2d gis det en åpning for prestens virke utover kirkelige handlinger og de andre lovpålagte tjenestene.

Du har takket nei til å bli nominert som biskop, du sa til avisen at du ikke følte deg "gammel og moden nok for oppgaven". Og at det var "helt umulig i forhold til en familiesituasjon". Hvordan er det å kombinere presterollen med morsrollen?

–Det har alltid vært greit, jeg har jobbet fullt så lenge jeg har hatt barn. Det kan jeg gjøre fordi jeg har en fleksibel arbeidssituasjon og fordi jeg er min egen herre. Jeg har en mann som deler på arbeid i hus og hjem. Hvis jeg hadde hatt barn med spesielle behov eller mye sykdom, tror jeg det kunne blitt slitsomt å stå i rollen som prest. Presterollen er en sårbar rolle, da vi stadig forkynter om de nære ting i livet. Det kan være tungt å være prest hvis man sliter på sin egen hjemmebane.

–I presterollen kan jeg være meg selv. Jeg er ingen martyr. Andre snakker om skyldfølelsen for alt de ikke får gjort, men jeg plages ikke av dette. Jeg sier til unge prester: -Ikke gå inn i alt, det er mange andre kan også kan gjøre en jobb i kirken.

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: KRISTIN WALSTAD

Pre- fasjonen er det flotteste jeg vet!

«Jeg tror det blir krevende, men tror samtidig at jeg vil få hjelp og styrke av Gud.»

FAKTA

Navn: Ragnhild Annie Fuglseth
Alder: 25 år

Student på profesjonsstudiet i teologi, blogger for MF, fra Trondheim og Bodø.

Hva slags forventninger har du til prestetjenesten?

– Jeg tror det vil være et givende yrke og en fin måte å leve et liv sammen med Gud på. Jeg gleder meg til å møte mennesker og høre deres fortellinger. Jeg tror det blir krevende, men tror samtidig at jeg vil få hjelp og styrke av Gud. Jeg har en forventning om at det går an å ha tid til fritid og avkobling, samtidig som det å være prest er noe man er hele tiden.

Hvordan presenteres prestetjenesten ved utdanningen på MF?

– Først og fremst presenteres den med entusiasme og engasjement, vi får høre at det er en flott og spennende jobb, som de

oppmuntrer oss til å utdanne oss til. Jeg startet ikke som prestestudent, og syntes det var en uvant tanke at jeg kunne bli prest. Men jeg opplever at MF signaliserer at mange kan gjøre en god jobb som prest, at det er mange måter å være prest på og at vi får anledning til å vokse inn i det.

Har du funnet din pastorale identitet?

– Nei, det må nok utvikle seg gjennom det å være prest. Jeg har vært vikar mange ganger, og føler meg mer og mer komfortabel i jobben. Først var det rart med prestekjole og messing, men nå er det fint å være presten. Jeg har jo ikke prøvd det over tid, dette å være menighetens prest. Mye av studietiden min har også gått med til å finne en akademisk identitet, jeg har fokusert mye på det faglige, og det er også en del av den pastorale identiteten.

Hva gruer du deg mest til?

– Jeg gruer meg vel ikke til noe, men jeg er kanskje redd for at jeg skal bli sliten og at tjenesten skal være for krevende? Det blir kanskje litt vanskelig å alltid skulle stå inne for kirken og troen, selv om du har en dårlig dag eller periode.

Hva gleder du deg mest til?

– Jeg gleder meg til flotte møter med mennesker, til å feire gudstjenesten, til det å døpe barn, å vie folk, å stå foran alteret og messe pefasjonen. Det er noe av det flotteste jeg vet. Det blir også veldig fint å møte mennesker i menigheten som deler av sitt liv og sin tro, og bli inspirert av dem.

Hvem er den fineste presten du har møtt?

– Jeg var i menighetspraksis i Høvåg menighet og fikk møte Kathrine Tallaksen Skjerdal som er sogneprest der. Da fikk jeg se hvordan hun jobbet og hvordan hun ble mottatt. Jeg opplevde en flott prest som folk satte stor pris på, som stadig var på farten, men som alltid var veldig til stede i alt hun gjorde, enten hun var på jobb eller sammen med familien. Det har inspirert meg.

Hvor vil du helst jobbe i fremtiden?

– Jeg har lyst til å dra nordover, til Nord-Norge. Jeg har nok et spesielt engasjement for å dra til en liten plass som kanskje ikke har prest. Men vi blir jo to prester etter hvert, mannen min og jeg, så vi må jo finne noe som passer for oss begge to.

Helstøpt prest

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: KRISTIN WALSTAD

TENKNING OM PRESTEROLLEN HAR ALLTID VÆRT I ENDRING. MEN HVORDAN TENKER MAN PÅ MF I DAG? UTDANNER MF GODE PRESTER? LYS OG LIV HAR MØTT REKTOR VIDAR L. HAANES OG PRAKTIKUMSLEDER FREDRIK SAXEGAARD.

Hvilket ideal har MF for presterollen?

Vidar L. Haanes: Det er kanskje best å snakke om et flertall av idealer. Som kirkehistoriker har jeg jobbet med presteroller på 18- og 1900-tallet, der sterke prestelærere har preget bestemte roller. Det var nok en del utfordringer knyttet til så sterke krav til denne rollen. Mitt inntrykk er at vi i dag i større grad tar utgangspunkt i de studentene vi har, og at vi ikke opererer med én bestemt rolle som vi forsøker å plassere studentene inn i. Det ville gjort studentene mer uegnet som prester om de skulle utføre en tjeneste med utgangspunkt i en rolle og ikke i hvem de er som person. Samtidig vil jeg si at studentene lærer idealer for prestedtjenesten og lærer å samarbeide.

ressurser til å møte mennesker i fortrolige situasjoner – og mange andre ting! Mye handler om å være en god tolk av både tradisjon og samtid.

Hvordan kan man lære pastoral identitet?

FS: For å sette det på spissen: MF kan ikke gjøre noen til prester, det må kirken gjøre. Samtidig har vi en viktig rolle i

Fredrik Saxegaard:

Tidligere var presterollen enhetlig og normativ, så kom en periode med vekt på å finne sin egen stemme som prest. Nå tror jeg vi kombinerer sansen for det individuelle med bevissthet på å formes av tradisjon og kontekst. I vår presteutdanning vil vi gjerne utvikle kompetanse og verdier som evne til å dele troen, lede gudstjenesten på en god måte, ressurser til å møte mennesker i fortrolige situasjoner – og mange andre ting! Mye handler om å være en god tolk av både tradisjon og samtid.

å bidra til en bærekraftig pastoral identitet. De fleste prester har en svært sammensatt arbeidsuke, med spredte og ulike gjøremål i forskjellige kontekster. Pastoralteologien skal hjelpe en til å holde dette sammen i en meningsfull helhet – faglig og personlig.

VH: Der utfordres pretestudentene ved at de har medstudenter innenfor diakoni, ungdomsarbeid, kateketikk. Da må en pretestudent finne ut hva som er spesielt med å være prest. Presten skal være teolog, med ansvar for læren, forkynnelsen og nådemiddelforvaltningen blant annet. Det å samarbeide i stab er en viktig utfordring, fordi DnK har prester fra mange generasjoner med ulik utdanning og ulike idealer.

Nå tror jeg vi kombinerer sansen for det individuelle med bevissthet på å formes av tradisjon og kontekst, sier praktikumsleder Fredrik M. Saxegaard.

3 om

- PRESTEN HAR MANGE ROLLER. HVILKE MENER DU ER DE VIKTIGSTE I TIDEN FREMFOR?

Helene Bjerkestrand
Tunsberg bispedømmeråd

– Kirken trenger ledere som har en tydelig stemme i samfunn og menighet. En omsorgsperson som møter enkeltmennesker i samtale ved livets store begivenheter. I lys av ny

ordning for gudstjenesten er presten en leder på en ny måte, nå har han ikke lenger kontroll over alt. Presten bør gi grunnlag for en god prosess, der alle kan få brukt sin kompetanse. En gudstjeneste er ikke bare å forkynne ordet. I lys av det allmenne prestedømme har alle i menigheten litt makt når det kommer til gudstjenesten.

Jens Petter Johnsen
direktør Kirkerådet

– Presten som gudstjenesteleder! Med ny liturgi er det viktig at han er flink til å involvere menigheten i gudstjenestens ulike ledd. Jeg tror også det er nødvendig

med et nytt fokus på prekenen. Utfordringen i dag er å være predikant i en folkekirkelig kontekst samtidig som presten skal gi menigheten sunn, bibelsk forankret teologi. Evnen til å forkynne må alltid utvikles videre. I dag må man begrunne sin tjeneste gjennom sitt budskap. For hadde presten en automatisk autoritet, i dag må man stå for noe og ha noe å gi.

Arne Tveit,
Sør-Hålogaland bispedømmeråd

– Hans rolle som teolog og som misjonær, sjalesørger som predikant er de viktigste. Han må konsentrere seg om disse rollene og ikke bruke energien sin på

administrasjon og ting andre kan gjøre like godt, og mange ganger bedre enn presten! Jeg tenker at prester er altfor redd for endringer, vi vil alltid ha bruk for dem, så de trenger ikke tviholde på posisjonene sine. Men kirken har bruk for mange andre også.

Spiller ingen rolle!

SKAL PRESTEROLLEN SETTE GRENSE FOR PERSONEN ELLER SKAL PERSONEN PREGJE PRESTEROLLEN? SPILLER DET NOEN ROLLE HVA PRESTEN GJØR PÅ FRITIDEN, HVOR HAN STÅR I LOKALPOLITISKE UTFORDRINGER, HVILKEN MIDDAG HUN LIKER, ELLER HVILKET PARTI HAN STEMME PÅ? BØR DETTE VÆRE SKJULT FOR OFFENTLIGHETEN, ELLER SKAL MENIGHETEN VITE ALT OM PRESTEN SIN?

TEKST: ESKIL SKJELDAL
FOTO: KRISTIN WALSTAD

Eirik Rice Mills er kapellan i Uranienborg menighet, på beste vestkant i Oslo. Han har hevdet at alt pratet rundt presterollen kan bli for mye av det gode. Prestene må slutte å late som om jobben deres er så mystisk og annerledes.

Er du ikke mystisk, Eirik?

–Mystisk? Nei, jeg synes ikke det er mystisk å være prest. I studietiden var det i overkant mye fokus på hvor spesielt det er å være prest.

Det kunne lett gi næring til selvsentrering. Jeg tror ikke det er sunt om vi prester tenker at vi er spesielle. Dessuten kan store forventninger om å være annerledes skremme folk fra å gå inn i prestedtjeneste. Vi er da bare mennesker med styrker og svakheter, akkurat som alle andre. Mange av oss var redde for at vi ikke ville få noe privatliv som prest, som om hele verden skulle være interessert i å følge med på hva vi gjorde på fritiden! Vi gjør oss kanskje litt mer spennende enn det vi faktisk er, og jeg opplever ikke at folks nysgjerrighet i nevneverdig grad går utover privatlivet. Det er viktig å reflektere

rundt presterollen, men samtidig ikke mystifisere og overdrive hvor annerledes man er som prest. Man skal kanskje kunne merke på livsstilen at kristne er kristne, men jeg vet ikke om man bør kunne merke at en prest er en prest.

Så fokuset på presterollen er ikke helt bortkastet?

–Nei, men for meg i hvert fall, er det befriende å fokusere på at prestedtjenesten er spesiell, mer enn rollen eller personen som står i denne tjenesten. Her i byen erfarer jeg at folk flest ikke helt vet hva de skal vente av presten. Det er heller de ”kirkekjente” som har forventninger til presten, men i det store og hele på en god måte. Kanskje er det annerledes på landet, det vet jeg ikke.

«Men igjen, for meg er det tjenesten som gjør rollen spesiell, ikke personen som bekler rollen.»

Nevn tre egenskaper en prest må ha.

–Hm, presten må i hvert fall være glad i mennesker og i Jesus. Dette er det primære, dette må være på plass. Så kommer alt det som kan variere fra person til person. Noen er administratoren, noen er predikanten, noen er sjelesørgeren. Her vil det være feil å si at man bør være slik eller sånn. De fleste har vel litt av hvert.

Hvordan opplever du din egen tjeneste?

–Det fine med prestedtjenesten, slik jeg opplever den, er at alle dager er forskjellige. Dessuten kan man ha veldig forskjellige tjenester avhengig av geografi og type preste-

stilling. Jeg stortrives i prestejobben. Tidvis er det veldig slitsomt, og jeg tenker at jeg bruker veldig mye tid i livet mitt på å være prest. Tidligere skjønte jeg ikke hvordan folk kunne bli utbrent. Jeg er ikke der i dag, og forhåpentligvis kommer jeg aldri dit, men nå forstår jeg at folk lett kan bli utbrent.

Som prest er du ordinert, det ligger en forpliktelse i bunn. Dette betyr at du er annerledes enn en ikke-ordinert. Hva tenker du om det?

– Dette er sant. Men igjen, for meg er det tjenesten som gjør rollen spesiell, ikke personen som bekler rollen. Selvsagt skal man være lojal mot ordinasjonsforpliktelsen. Men er ikke det først og fremst en samvit-tighetssak mellom meg og Gud, mer enn at ordinasjonen plederer en måte for alle prester å leve livet på? Vi må ikke ta vekk evangeliets kraft i tjenesten. Det å ha veldig spesielle forventninger til meg som person er på sett og vis å avskrive nåden. Presten må kunne stå i tjenesten i nåde uten at det fratrar han eller henne ordinasjonens forventninger og plikter. Akkurat som alt annet er nåde i evangeliets verden, må det å få tjene i en spesiell tjeneste også få skje i nåde. Først da kan man orke å stå løpet ut i tjenesten.

Sr-leder

Studietid og studentengasjement

Jeg pleier å tenke om uka mi som en arbeidsuke. 38 timer effektiv arbeidstid, sånn cirka, pluss kantinetid og småprat utenfor biblioteket og en hel del flere timer i forkant av innleveringer og eksamen. De 38 timene skal fordeles mellom studier, deltidsjobb og frivillig arbeid, og taket er satt for å ikke komme alt for høyt på arbeidsmengdebarometeret.

Studentundersøkelser viser at vi MF-studenter bruker mer tid på frivillig arbeid enn andre. Mye av det vi gjør frivillig er yrkesrelevant, så tidsbruken bekymrer ikke dem som følger med på studieinnsats og studieprogresjon. Skal du bli lærer er ungdomsarbeid og leksehjelp hos Røde Kors nemlig en unik mulighet til å samle erfaringer og å

gjøre deg trygg i rollen som formidler og klasseleder. Og skal du jobbe med mennesker, vil frivillig arbeid blant rusmisbrukere eller andre som er kommet skeivt ut i livet, være et uvurderlig innblikk i menneskers skjebner - uansett om du blir studieveileder, saksbehandler i NAV eller diakon. Skal du ha en lederrolle, som prest eller næringslivsleder, vil arbeid alt av organisasjonsarbeid komme til nytte.

Men mer enn det! For frivillig arbeid har en verdi i seg selv. For dem som er med i arbeidet man driver, for organisasjoner og menigheter, for samfunnet som helhet. Derfor er jeg ikke redd for å gi mine arbeidstimer til frivillig arbeid. Det er en samfunnstjeneste, som er til glede for meg og gagn for andre.

Så må jeg kanskje fordele timene slik at noe går på bekostning av tiden som står igjen til studier eller deltidsjobb. Jeg gir litt av studietiden min til frivilligheten, først og fremst speiderne. Men det kan vel hende jeg blir en brukbar teolog, selv med noen færre timer på lesesalen?

På første samling i Veien til prestatjeneste (kirkens forberedelser til ordinasjon), sa biskopen til meg at jeg skulle bruke tiden godt. Jeg har tatt ham på ordet. Bruker du tiden godt?

Maja Leonora

Maja Leonora Skålvold

SAGT OG SKREVET PÅ EKSAMEN

”Aristoteles strevde med tvil og tro hele sitt liv, men rett før han døde tok han imot Jesus og ble en kristen” (Aristoteles levde fra 384 til 322 før Kristus).

Ellers har jeg sett ulike varianter av uttrykket “Man skal ikke skjære alle over en kam”: ”Du skal ikke skjære over alle med en kam”, ”En bør ikke feie alle under en kam”, ”Man bør ikke skyve alle over en kant”. (red. *Atle Sovik, post doc. stipendiat*)

SUPPE OG MESSE

Studentprestene ved Blindern, Høgskolen, Diakonhjemmet og Menighetsfakultetet har gått sammen om å lage suppe & messe i Majorstuen kirke. Student? Velkommen! Ikke student? Velkommen likevel! Pusterom. Hvilerom. Påfyll for kropp og sjel. Hver torsdag, midt på Majorstua: Kl. 1800: Suppe. Kl. 1900: Messe. Velkommen!

FORELESNING ILLUSTRERT

Illustrasjon:
Aina Marie Svendsen

MIDDAGSQUIZ

Det er nå det gjelder. Blyanter, hjerner og klør er behørig kvasset. Uker med beintøff forberedelse ligger bak. Hardt tilegnet kunnskap skal prøves. Det er nå det gjelder å være best. Finne riktige svar. Være konsentrert. Vi vet det så inderlig godt: Fruktene er større enn lidelsene, mestringen et mål i seg selv. Den lovede gevinsten anes i det fjerne. Megetsigende blikk veksles. ”Vi er i samme båt.” Som studenter er vi eksperter på dette. På å bli vurdert. På å leve i spenningen mellom å sette pris på at vi gjør noe sammen og å håpe at man skal gjøre det litt bedre enn de fleste. Forhåpentlig også litt bedre enn Harald Hegstad denne gangen. For denne vurderingen (nei, det heter ikke “eksamen” lenger, må vite), den styrer vi selv. Her er vi studenter både eksaminator, sensor og kandidat. Ingen studiepoeng står på spill. Kun ære. Men ære av en særdeles flyktig sort: Når dagens quiz er over, er det over. Når quizmaster har lagt ned mikrofonen, når middagstallerkene er ryddet, når man har ønsket hverandre “takk for skiftet” og tuslet tilbake til lesesalen, hver til hver sin bok, da er det ikke mer. Kanskje har man lært noe nytt. Kanskje ikke. Ihvertfall ikke så mye nyttig. Men man har spist, pratet, ledd, protestert, tenkt, drøftet, argumentert, pustet, hvilt. Man har en stakket stund levd i “nået”, midt i studietiden, tiden som handler om det som ennå ikke er kommet. Så får det heller våge seg om Harald Hegstad vant denne gangen også.

Tekst: Sigurd Andreas W. Haugen

BOMBE MF.NO/BLOG/CHRISTINE

Tekst: Christine H. Aarflot

(23. mars 2011 21:35)

- I dag smalt det en bombe i Jerusalem. 2 km unna der vi bor, 21 studenter fra MF som skal være her nede en måned. Men det er jo ikke oss det handler om. Det handler om de 30 pluss som ble skadet, om familiene deres, om hva en enkel bombe gjør med et land der den minste forandring kan føre med seg så mye mer.

Vi var på Betlehems-tur da bomben smalt. Hadde akkurat sittet og hørt foredrag på Abrahams herberge om arbeidet som drives der for å hjelpe alle Abrahams barn i kampen

mot fattigdom og dermed fundamentalisme - fra at deres skjebne blir bombelagerens. I arbeidet til Abrahams herberge er kampen mot håpløsheten den tyngste. Hva en situasjon slik som dagens gjør med menneskene som håper og bygger et liv på arbeid for dette håpet er det vanskelig å forestille seg.

Det er kveld, og dagen så full av inntrykk at jeg glemmer litt at avstanden mellom krig og fred, liv og død, håp og håpløshet er så kort. 2 km unna er alt en realitet.

Forskning aktuelt

Miniforelesninger på nett

I anledning rektor Vidar L. Haanes sin 50-årsdag ble det holdt tre miniforelesninger som hver på sin måte belyste MF-institusjonens nedslagsfelt og historie. Rune Slagstad foredro over temaet "Teologi som akademisk disiplin og profesjonsutdannelse" - en fylldig beskrivelse av teologifagets historie og profesjonsstudiets røtter, med sideblikk til de tre andre "klassiske" fagene juss, medisin og filosofi. Bjørgvin biskop Halvor Nordhaug snakket om MFs forhold til Den norske kirke, mens leder av Kirkenes Verdensråd Olav Fykse Tveit belyste "MF og den økumeniske utfordring". Manus til miniforelesningene er tilgjengelige på mf.no under Nyheter og aktuelt.

Liturgikk-faget styrkes ved MF

Jan Terje Christoffersen er i MFs styre den 27. april tilsatt som ny universitetslektor i liturgikk ved Det teologiske Menighetsfakultet. Jan Terje Christoffersen kommer fra stilling som kapellan i Domkirken menighet, Tunsberg bispedømme. Han er utdannet cand.theol. fra MF i 1990. I sin videreutdanning har han særlig arbeidet med sammenhengen mellom liturgi og spiritualitet, blant annet gjennom en avhandling kalt "Sjelens

lengsel, troens språk: liturgi og spiritualitet ved et tideverv". Christoffersen har også i betydelig grad drevet med egen skapende virksomhet, både liturgiske tekster og salmer. Noe av dette er representert i forslag til ny salmebok for Den norske kirke.

Cape Town 2010 - ble verden endret?

Missiologisk forum under Norsk råd for misjon og evangelisering (NORME) arrangerte en missiologisk fagdag på MF den 15. april. Temaet var "Cape Town 2010 - ble verden endret?" Hovedtaler var den nord-irske anglikanske presten og GT-professoren Chris Wright som var hovedforfatteren av "Cape Town-erklæringen", et 60-siders misjonsdokument som springer ut av den tredje internasjonale Lausanne-kongressen med over 4200 deltakere i Cape Town høsten 2010. Chris Wright er på mange måter en arvtager etter forfatteren av Lausanne-pakten, den nå 90-årige John Stott, og er leder for organisasjonen Langham Partnership International som ble grunnlagt av Stott for å fremme bibelsk forkynnelse, distribuere evangeliske bøker og støtte begavede ledere i det globale sør. Blant bidragsyterne på fagdagen var også bl. a. Oslo biskop Ole Chr. Kvarme og MFs egen Roar Fotland.

MF-forskere i media

Lars Laird Eriksen har forfattet kronikken "Muslimeres hverdagsliv teller mest", der han drøfter bruken av hijab ut ifra et sosiologisk perspektiv og tar et oppgjør med den religiøse "innsideforståelsen". Bernt T. Oftestad (bildet) var aktuell med kronikken "Religion som særmening" i Vårt Land i april. Begge kronikkene er tilgjengelige på forskning.no. På Kirkemøtet var MF-professor Harald Hegstad hovedinnleder da Den norske kirkes nasjonale lederorgan drøftet hva det vil si «å være evangelisk-luthersk kirke i et økumenisk perspektiv». Hegstads bok "Kirke nå" la grunnlaget for debatten. Stipendiat Hilde Marie Øgreid Movafagh deltok også i Kirkemøtets panel.

Lars Laird Eriksen vinner av kronikk-konkurranse

Førsteamanuensis i samfunnsfag ved MF, Lars Laird Eriksen, er kåret til vinner av Dagsavisens kronikk-konkurranse med tema "Norske selvbilder". I kronikken drøfter han forholdet mellom stat og kirke og ser på kjennetegn ved det norske selvbildet fram mot grunnlovsjubileet: Kronikkens tittel er "Om å vedta hvem vi er" og kan leses i sin helhet på dagsavisen.no under Nye meninger.

Flere nye bøker

Førsteamanuensis i Det nye testamente Geir Otto Holmås har forfattet "GePrayer and Vindication in Luke - Acts The Theme of Prayer within the Context of the Legitimizing and Edifying Objective of the Lukan Narrative" på T & T Clark International. Professor Jan-Olav Henriksen har nylig kommet ut med en bok med tittelen "Finitude and Theological Anthropology. An Interdisciplinary Exploration into Theological Dimensions of Finitude", Peeters. "En plass på pallen" heter den ferske boken skrevet av etikkprofessor Svein Olaf Torbjørnsen. Boken handler om konkurransen, idretten og mennesket.

Avskjedsforelesninger

Prof. Oskar Skarsaune er inne i sitt siste semester ved MF. Den 25. mai holdt han sin avskjedsforelesning med tema: "Kirkens konstantinske fangenskap - ser vi slutten?". Hans Kvalbein holdt også sin avskjedsforelesning ved MF den 1. juni med tema "En hellig, verdensvid kirke. Hva betyr det at kirken kalles 'hellig'?" Manus til forelesningene er tilgjengelige på mf.no

Mitt funn Hvordan øve hellige handlinger?

JEG FORMULERTE MIN PROBLEMSTILLING SOM ET SPØRSMÅL: HVORDAN ØVE HELLIGE HANDLINGER? I STUDIEN HAR JEG DRØFTET DEN PEDAGOGISKE PRAKSIS SOM UTVIKLER PROFESJONSSPESIFIKK UTTRYKSKOMPETANSE INNENFOR RAMMENE AV PRESTENES GRUNNUTDANNING.

Tre spørsmål har vært sentrale: Hva består en slik profesjonsspesifikk uttrykkskompetanse i? Hvordan kan en slik profesjonsspesifikk uttrykkskompetanse utvikles? Hvilken betydning har denne kompetansen for utviklingen av en integrert profesjonell selvforståelse?

Gudstjenestens offentlige karakter og formidlingen av tradisjon, gjør at de liturgiske handlingene står sentralt som kjernen i profesjonsutøvelsen, men også som en situasjon der fokuset på profesjonsutøveren er stort. Innenfor de fleste uttrykksformer skiller på et tidspunkt uttrykket fra den som uttrykker seg: bildet henges opp, musikk spilles og tekster leses uavhengig av den som har laget det. Men det liturgiske uttrykket er et muntlig handlingsuttrykk som er bundet til uttrykkeren: uttrykket finnes alltid sammen med den som uttrykker det. Observasjonene av den pedagogiske praksisen viser at studentene strever med å skille mellom sin egen person og sitt muntlige uttrykk i de liturgiske øvelsene. Samtidig har de et ønske om å framstå med en personlig tilstedeværelse og en autentisk liturgisk utførelse, noe som skaper dette en sårbarhet for å utsette seg for kritikk.

At utdanningen nå har profesjonsutøvelse som uttalt mål, krever at en uttrykkskompetanse som er så sentral i yrkesutøvelsen, utvikles innenfor rammene av grunnutdanningen. Min studie har vist hvordan utviklingen av slik kompetanse kan skje, og at den stiller spesielle krav til pedagogisk metode. Å betrakte det liturgiske uttrykket og liturgens selvframstilling som et kunstuttrykk, gir en forståelse av studentenes arbeid i coachingen som en

kunstnerisk uttrykksprosess. Ved hjelp av kunstdidaktisk teori mener jeg å ha vist hvordan den følelsesladede og komplekse liturgiske øvingssituasjonen, kan forenkles, avvæpnes og bevisstgjøres. Ved å betrakte liturgi som håndverk, synliggjøres også behovet for en annerledes pedagogisk tilnærming. Å definere det liturgiske uttrykkets kvaliteter, uttrykksmidler, rammer og intensjoner er viktig, nettopp for at det ikke skal forveksles med personlighet, medfødte evner eller naturtalent.

Min forskning viser at prestenes muntlige uttrykkskompetanse ikke i tilstrekkelig grad utvikles innenfor studiets rammer.

TEKST: KRISTIN SOLLI SHOIEN
FOTO: ANNE E. BYE

FAKTA

Den 21. mars ved Åbo Akademi i Finland forsvarte Solli Shøien sin doktoravhandling med tittelen "Hvordan øve hellige handlinger?" En profesjonsdidaktisk studie av øving av muntlige ferdigheter innenfor en norsk presteutdanning. Kristin Solli Schøien (f. 1954) arbeidet som fakultetslektor i praktisk teologi ved MF i perioden 2002-2007.

Ingen har rett til å være prest

I MITT ARBEID SOM PRAKTIKUMSLÆRER, BLIR JEG KONTINUERLIG TVUNGET TIL Å REFLEKTERE OVER HVEM SOM EGENTLIG BURDE BLI PRESTER. DENNE REFLEKSJONEN FÅR NÆRING FRA ULIKE KILDER.

TEKST: SJUR ISAKSEN, UNIVERSITETSLEKTOR VED MF I PRAKTISK TEOLOGI OG SJELESORG

relatende paradoksale trekk i Det nye testamentes (NT)veiledning for utvelgelse til tjeneste i menigheten. På den ene siden understrekes de høye krav som stilles til livsførsel, omdømme, lære og nådegaveutrustning. Det er avgjørende at de som skal ha lederroller har menighetens tillit og tilstrekkelig erfaring. På den andre side finner vi, ikke minst i Pauluslitteraturen, gjentatte ganger en betoning av at kvalifikasjonene er *annerledes* enn de vi finner i andre sammenhenger. Skatten er lagt i leirkar, ufullkomne og sprukne (2 Kor 4,7). De som ble kalt var i hovedsak ikke blant de vise, menneskelig talt (1 Kor 1,26). Verken tvilrådighet, sykdom eller menneskelige begrensninger generelt, synes å diskvalifisere for tjenesten. Dette korresponderer godt med hele Bibelen gjentatte fortelling om Gud som velger seg det som er lite i denne verden. Hvordan står denne paradoksale utvelgelse seg mot de andre kildene som leverer kvalifikasjonskrav for prestedtjeneste?

Det sivile samfunn har både meninger om og forventninger knyttet til presten. Dette blir vi stadig minnet om, senest ved debat-

ten rundt sokneprest Einar Gelius' oppsigelse på slutten av fjoråret. Prestetjenesten har offentlig karakter og blir i liten grad forstått som en virksomhet som er begrenset til trossamfunnets indre anliggender. Men den offentlige debatt har slett ikke vært entydig i sin veiledning om dette. I ordskiftet finnes de fleste ytterligheter representert, samt mange avskyngninger i mellom. I Kirkens randsone finnes de som ønsker velkommen en adskillig større bredde av personlighetstyper, meninger, teologier og ytringsformer enn de som er representert i dag. Men i den samme sone finnes også de som reagerer sterkere enn Kirkens egne ledere på meningsavvik, banaliteter eller utilbørigheter i tjenesteutøvelsen. Kirkens ledere bør ikke behandle samfunnets ulike ytringer om presten med ironisk distanse, men tvert i mot med interesse. Her kan vi lære mye om allmenne kriterier for god og tillitsvekkende prestedtjeneste. Et hovedkriterium av godt postmodernistisk merke er kravet til ekthet og autenticitet. Ingen vil høre på en prest som ikke framstår med et minimum av sammenheng og helhet. Feil og menneskelig svakhet er allmennheten

trolig mer tolerante overfor, og er i så måte på linje med én side av Bibelens veiledning.

Akademia, forstått som de utdanningsinstitusjoner som i dag står for presteutdanningen i Norge, har relativt klare forestillinger om hva som skal kvalifisere til prestedtjeneste i Den norske kirke. Kompetansekravene i det 6-årige profesjonsstudiet i teologi er skriftliggjort. Man kan med andre ord lese seg til hva som kreves for å kvalifisere seg akademisk til å bli prest. Kravene er knyttet både til kunnskap, refleksjonsevne, ferdigheter og dannelse/holdninger. Dette er altså en profesjonsutdanning som har et omfang som er større enn en mastergrad. Det ligger stor makt i å definere de akademiske kravene til studiet. Innenfor våre utdanningsinstitusjoner er det sjelden jeg treffer noen som mener at kandidatene kan nok. Mange teologiske lærere er bekymret for at de kan for lite. De ulike teologiske disipliner er uten unntak interessert i få øket sin andel av de 360 studiepoengene det kjempes om. Min mistanke er at dette ikke ville endre seg vesentlig om studiet ble utvidet til 8 år. Mer fruktbar er den diskusjonen som handler om utdannelsens karakter av "formatio". Hvordan kan et så langt studium utvikle en pastoral dannelse som går utover de oppfylte akademiske krav? Uansett er det nok slik at kravet om 6 års høyere utdanning, i noen grad kan sies å stå i et spenningsforhold til NTs vektlegging av kvalifikasjoner. For det første er det slik at veldig mange prester faktisk er "vise, menneskelig talt". Spørsmålet er om de nesten er nødt til å være det for å klare et slikt studium. For det andre vil trolig en del talenter, som oppfyller mange av de bibelske kriterier, bli stoppet av eller stoppe seg selv i møtet med de akademiske kravene. Ordningen med alternative veier til prestedtjeneste fanger opp noen av disse, men da først i en senere livsfase.

Kirken er prestenes vigslingsinstans og som regel prestenes arbeidsgiver. Det er til syvende og sist kirken selv som må ta avgjørelsen om kandidatens kvalifikasjoner og skikkethet til tjeneste. Gjennom VTP (Veien til prestedtjeneste) og gjennom ordinasjonssamtalen, får våre biskoper god kunnskap om kandidatene. På dette grunnlaget kan de si ja eller nei. Ingen har rett til å bli, eller være, prest. Fullført teologisk utdanning, supplert med plettfriandel, gode intensjoner og sterk motivasjon er ikke nok. Kirken må si sitt ja og Kirken kan trekke sitt ja tilbake. Men Kirkens ønske og påtrengende behov er ikke å redusere adgangen til prestedtjeneste. Det er tvert i mot et uttalt behov for rekruttering. Derfor arbeider Kirken med en kontinuerlig overveining: Hva slags prester vil vi ha og hvordan kan vi få flere av dem? I denne overveining lytter Kirken både til samfunnets forventninger, akademias forventninger og menighetenes forventninger. Ikke minst er Kirken forpliktet til å lytte til Bibelens egne bilder av gode ledere for menigheten, også de bilder som inkluderer skjorhet og sårbarhet.

«Fullført teologisk utdanning, supplert med plettfriandel, gode intensjoner og sterk motivasjon er ikke nok. Kirken må si sitt ja og Kirken kan trekke sitt ja tilbake.»

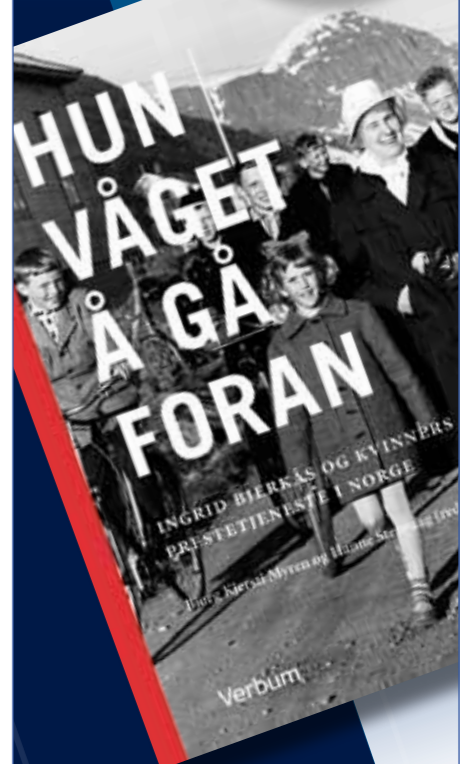
nyhet
fra Verbum

Björg Kjersti Myren og Hanne Stenvaag (red.)
Hun våget å gå foran
Ingrid Bjerkås og kvinners prestedtjeneste i Norge

Boka handler om kvinners prestedtjeneste i Norge og markerer at det er femti år siden den første kvinnen ble ordinert. Vi møter Ingrid Bjerkås og andre sentrale personligheter i historien om kvinnelige prester. Boka tar også for seg debatten om kvinnelig prestedtjeneste og ulike historiske linjer fra ordinasjonen i 1961 og fram til vår egen tid.

Pris kr 298,-

nyhet

Du får bøker med rabatt når du blir medlem av Leserforum i vår nettbokhandel

www.bibel.no

Verbum

Folk

REDIGERT AV
MARIANNE TORP

PERSONALNYTT

Tre MF-veteraner blir pensjonister:

Bibliotekar Mette Røkke (67) avsluttet sin lange tjeneste ved MF 30. april 2011. Mette Røkke har vært ansatt ved MFs bibliotek siden august 1978, i nesten 33 år.

Professor Oskar Skarsaune (65) slutter etter eget ønske denne sommeren. Han ble ansatt som stipendiat ved MF 1973, og ble professor i 1990.

Professor Hans Kvalbein (69) avslutter sin lange tjeneste ved MF 1. august 2011. Han har vært tilknyttet MF fra 1969, først som stipendiat, og senere professor i 1985.

Kapellan Jan Terje Christoffersen ved domkirken i Tønsberg er tilsatt som universitetslektor i liturgikk. Han tiltrer stillingen 15. august 2011.

Kjersti Meyer Petersen er tilsatt som 1. konsulent i studieadministrasjonen, med særlig ansvar for eksamensavvikling. Hun kommer fra tilsvarende stilling ved Det medisinske fakultet, og har sin mastergrad fra MF. Hun tiltrer 1. august 2011.

OPTIMISTISK MF-FORENING

“Ungbirken” er en gammel MF-forening i Halden som nylig har fått 4 nye medlemmer. Foreningen startet i 1932 av presten i bygda og ti unge jenter og har hatt faste møter i hjemmene første tirsdag i måneden. Her er de på tur til Finnsvika ved

Kornsjø. Fra venstre: Arnhild Frengstad, Reidun Vastveit, Dagny Torp, Esther Nordenhaug, Bitten Darre, Mia Johansen, Berit Møgedal, Synnøve Orud, Anne-Lise Vastveit, Kirsti Garder, Turid Sørbroden, Unny Solberg og Aud Kolrud (leder).

VIDAR L. HAANES 50 ÅR

Det ble arrangert fagseminar i anledning rektor Vidar L. Haanes sin 50 årsdag 27. april. “Teologi som akademisk disiplin og profesjonsutdannelse”, v/professor Rune Slagstad, “Trenger Den norske kirke MF?”, v/ biskop Halvor Nordhaug og “MF og den økumeniske utfordring”, v/ generalsekretær Olav Fykse Tveit var temaene på seminaret.

INTERNASJONALE STUDIER

MF ønsker at flere studenter tar et semester eller to i utlandet. Nytilsatt internasjonal rådgiver, Bjørn Lyngroth, gir informasjon og inspirerer til dette.

SEMINAR OM RETTFERDIG FRED

“Guide our feet into the way of peace” - An ecumenical call to just peace, ble arrangert av Kirkelig Fredsplattform. Tidl. gen.sekr. i KV, Konrad Raiser (bildet), innledet om begrepet “rettferdig fred” og kirkenes arbeid for dette.

“CAPE TOWN 2010 - BLE VERDEN ENDRET?”

var tema for fagdagen i april, arr. av Missiologisk forum under NORME. Hovedtaler var prest og GT-prof. Chris Wright, som var hovedforfatteren av “Cape Town-erklæringen”, misjonsdokumentet som springer ut av Lausanne-kongressen i Cape Town høsten 2010.

BESØK FRA ECUADOR

Nivaldo Zamora og Andel Montesdeoca besøkte MF nylig. De representerte en samarbeidsmenighet i Guayaquil som Nøtterøymenighetene har støttet. Marianne R. Nygaard (i midten) er tidligere utsending for Misjonsalliansen til Ecuador og stipendiat på MF.

OPPSTANDELSESLEDE

Søster Anne Lise, ved Lunden kloster holdt preken ved påskegudstjenesten på MF. Studenter og ansatte dannet korggruppe.

Andakten

TEKST: TORE SCHWARTZ OLSEN,
STUDENTPREST VED MF

”Veien har vært full av høl og humper guttær”, synger østfolding og trubadur Henning Kvitnes. Og for så vel jenter som gutter er det jo sånn av og til.

Sangstrofen trenger ikke være en oppsummering av hele livet, forhåpentligvis. Men noen ganger, den siste måneden kanskje, eller året eller, ja, så har dagene vært strevsomme. Da kan det være godt å lene øret til refrengtet: ”Da kan vi samles rundt bålet om kvelden, dele sanger, varme ord og eventyr”.

Kanskje bålet var byttet med en peis, en kafé, eller et kjøkkenbord. Det var mulighet for å bli lyttet til med godhet når en fortalte om humpene. Om en ikke sang, så var tonen rundt ”bålet” preget av varm vennlighet. Tida sammen ga kanskje litt større mot og krefter til å tåle noen flere humper om de skulle komme. En gang var det 12 gutter rundt, ikke et bål, men et bord. Jesus delte varme ord og vin og brød: Jeg har lengtet inderlig etter å dele dette måltid. Dette er mitt blod som utøses for dere til syndenes forlatelse, for alle jenter og “guttær”.

Asbjørn Finholt

Advokat
Postboks 7, 2001 Lillestrøm
Tlf. 63 81 60 80

Professor Bernt T. Oftestad 70 år 2012: Bestill fest- skriftet – bli med i Tabula gratulatoria!

Allsidig og dyptpøyende teolog og kirkehistoriker, aktiv forfatter og samfunnsdebattant, kunnskapsrik og skattet foreleser: Professor i kirkehistorie, Bernt T. Oftestad, fyller 70 år 18. februar 2012 og avslutter sin tjeneste ved Menighetsfakultetet. I den anledning blir det gitt ut et festskrift, som vil reflektere Oftestads faglige interesser og profil – til glede for enhver med interesse for nyere tids kirkehistorie.

Bokens tema vil være sentrert rundt Kirke og samfunn etter det moderne gjennombrudd. Redaktører: Jan Schumacher, Birger Løvlie, Kristin Norseth. Utgiver: Tapir Akademisk forlag. Av innholdet kan nevnes: Kirken i en medievridd tid; Kirken og arbeiderbevegelsen; Øvrighetskirken på anklagebenken; Den historiske bakgrunn for Grunnlovens paragraf fire; Kirkehistoriske karikaturer; Manlighet och katolsk mission; Jomfru Maria i lutherske Norge.

Blant forfatterne er Arne Bugge Amundsen, Hans Fredrik Dahl, Nils Ivar Agøy, Birger Løvlie, Oskar Skarsaune, Helje Kringlebotn Sodal, Tarald Rasmussen, Yvonne Werner og Else-Britt Nilsen. Pris: kr. 350,00 pluss porto.

Fyll ut slippen og send den til Det teologiske Menighetsfakultet, Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo. Eller: Send opplysningene vi ber om til e-post kristin.norseth@mf.no

- Ja, takk!

Jeg ønsker å bli oppført på Tabula gratulatoria for festskriftet til Bernt T. Oftestad og kjøper dermed 1 eksemplar av festskriftet (kr 350,00 pluss porto, betales ved levering). Jeg/vi ønsker å bli oppført med følgende navn og bosted:

Navn: _____
Bosted: _____
Leveringsadresse: _____

Navn: _____
Adresse: _____
Postnummer/poststed: _____

Sted/dato/underskrift: _____

Prøv Vårt Land **GRATIS** i 2 uker!

«Avisen Vårt Land gir oss daglig reisekost for tro og tanke, og hjelper oss til fordykning og ettertanke når det gjelder kirke, kulturforståelse og eksistensielle spørsmål. En avis jeg nødig vil unngå. En avis jeg gjerne gir videre.»

Sentrumsprest i
Trefoldighetskirken
Per Arne Dahl

Ja, jeg ønsker å lese Vårt Land **GRATIS I 2 UKER**

Navn: _____

Adresse: _____

Oppgang: _____ Etasje: _____

Postnr: _____ Sted: _____

Tlf*: _____ Mobil*: _____

E-post*: _____

Troen og verden. Hvert døgn møtes de to, på godt og vondt - blant annet i vår avis. Vi vil skrive om det vesentligste som skjer, og om troens rolle i dette. Vårt Land er uunnværlig for deg som er opptatt av tro og tanke.

* For å kunne tilby deg enda bedre tjenester og service som Vårt Land-abonnement i fremtiden, ønsker vi at du registrerer denne informasjon ved bestilling. (Telefonnummer må fylles inn for å motta tilbudet.)

Du må være fylt 18 år, og ikke vært VL-abonnet de siste seks måneder.

vårtland
SVARSENDING 1203

0090 OSLO

GRATIS

Fyll ut kupongen eller bestill Vårt Land ved å
... send SMS med kodeord:
VL til 2007

PER KRISTIAN SÆTRE

Alder: 27

Stilling: Kapellan

Arbeidsgiver: Oslo bispedømmeråd

Tenestestad: Jar kyrkjelyd i Bærum prosti

Yrkesintervjuet Per Kristian Sætre

Kvifor ville du verte prest?

–Fyrst og fremst ville eg studere teologi, fordi eg trengde eit godt og fornuftig fundament for trua mi. Medan eg studerte, vaks det som meldte seg som ein litt laus tanke om å kanskje verte prest då eg var 18, til eit trygt kall. På ordinasjonsdagen kjendest det som om alt fall på plass.

Korleis ser ein typisk arbeidsdag ut for deg?

–Det finst ingen typiske arbeidsdagar i

denne jobben, og det er noko av det finaste med han. Det mest typiske for arbeidskvardagen er vekslinga mellom ein del kontorarbeid, møte og førebuingar, ein del samtalar, og ein del presteaction – som kan vere så forskjellige ting som konfirmantimar, gravferder, gudstenester, barneklubb og TenSing-øvingar.

Kva fag i utdanninga har du mest bruk for i dag?

–Mi oppleving er at teologiutdanninga

som heilskap forma meg som teolog og prest og sette meg i stand til å takle utfordringane i denne jobben. I ei stilling der ein heile tida vert tvinga til å vere kreativ og produsere stadig nye preiker og andakter, som helst både skal vere gjennomtenkte og gje dei som høyrer mogelegheit til å tolke livet sitt på nye måtar, så er det likevel ein stor verdi å ha med seg grundig undervisning i bibelfag og systematikk.

Kvifor og kva trur du gjorde at akkurat du fekk denne jobben?

–Det var mange gode kandidatar, som alle kunne gjort ein god jobb her. Kyrkjelyden hadde tydelege tankar om kva slags prest dei ville ha. At mine kvalifikasjonar og deira ønske stemte overeins, trur eg kanskje er den viktigaste grunnen til at eg jobbar her no.

Har du nokon tips til kandidatar som skal på jobbintervju?

–Eg trur kanskje det aller viktigaste er å gjere ein god innsats på førehand, for å finne gjere seg kjend med stillinga og kyrkjelyden, og vurdere om ein passar og kan tenkje seg å jobbe i ein slik samanheng. Dersom ein finn eit godt svar på det, handlar vel resten om å slappe av og få vist kva ein kan i løpet av sjølve intervjuet.

Kva er dine råd til personar som vurderer profesjonsstudiet i teologi?

–Å studere teologi er noko av det flottaste ein kan gjere, og eg trur utbyttett stig dersom ein kan prioritere studiet, ta seg god tid og late seg utfordre av Gud, faget og menneska ein studerer saman med. Det er ein klisjé, men eg trur faktisk at nokre kantinepoeng kjem godt med når ein skal verte prest.

Kva symst du er det beste med å jobbe i ditt yrke?

–Yrket er så mangfaldig at eg kvar einaste veke kan utfalde meg gjennom å gjere ting eg er god på og trivest med, og ved å late meg utfordre til å lære meir på andre område. Mangfaldet og balansen gjev ein flott arbeidskvardag. Det er også eit privilegium å ha ein jobb som så tydeleg er ei teneste for Gud og for menneske. På den andre sida kan det vere skræmmande å tenkje på at mine ord faktisk betyr noko for folk.

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldrings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE®

Your Challenge - Our Science

Myravegen 9, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

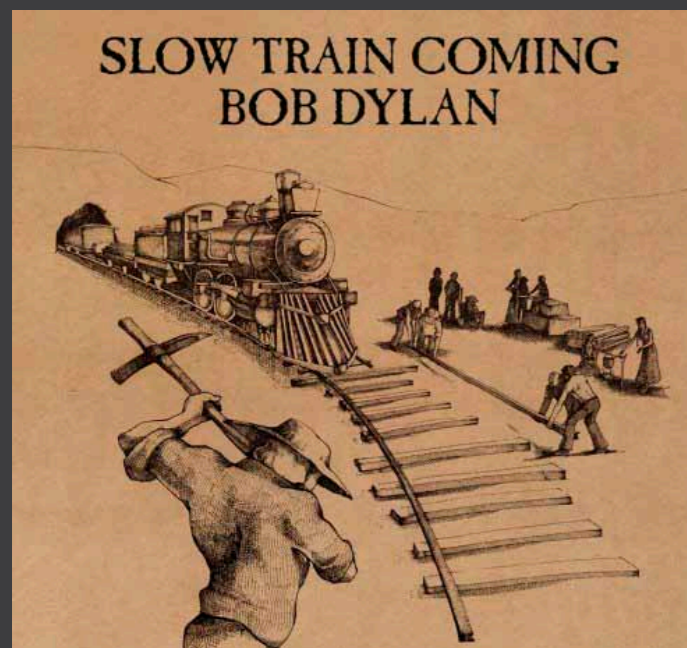

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming. Seteputer, ryggputer, kneleputer, formtilpasning. Nesten alt er mulig.

TEKST: KRISTIN WALSTAD
FOTO: FLICKR.COM

Under- veis

- JEG VAR KONFIRMANT DET ÅRET DA PLATA "SLOW TRAIN COMING" KOM UT, FORTELLER MANUSFORFATTER OG PREST JAN TERJE CHRISTOFFERSEN. - JEG MØTTE BOB DYLAN'S MUSIKK I EN FASE HVOR VI BEGGE TRENGTE NOE NYTT. NOEN GANGER MÅ MAN SE SEG TILBAKE FOR Å SE HVOR VEIEN GÅR VIDERE, SIER NYTILSATT LITURGIKKLÆRER PÅ MF SOM IKKE VIL GLEMME HVOR TROSREISEN BEGYNTE.

Den 24.mai fremførte Jan Groth og Gospelkoret HIM en konsert med tittelen "Slow train: The Gospel According to Bob Dylan" i Tønsberg domkirke på Dylans egen 70-årsdag. Manusforfatter og koordinator: den vordende liturgikklereren ved MF, Jan Terje Christoffersen. Forestillingen går inn i rekken av kulturinspirerte forestillinger som han har hatt en finger med i. "Tønsbergs nye kapellan kan vise til en vidstrakt skriveinnsats til beste for kirken. Prosjekter, konfirmantopplegg, sangtekster og tekst til tema- og dramamesser er kommet fra hans hånd", skriver Tønsbergs blad i forbindelse med hans tiltredelse i Domkirken januar 1999.

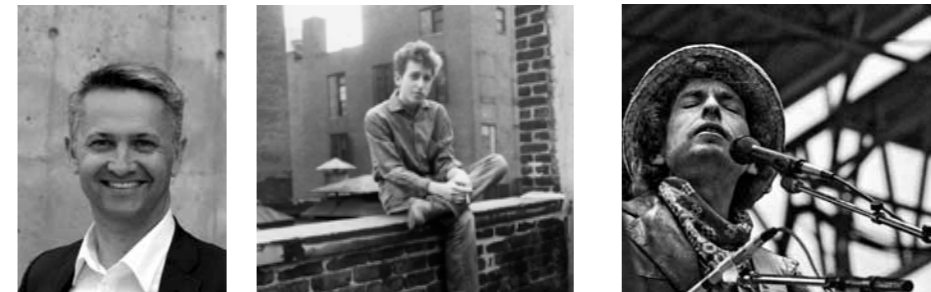
Når Lys og liv starter intervjuet vil Jan Terje tilbake til året 1979. Plata "Slow train coming" med Bob Dylan hadde nylig kommet ut og konfirmasjonstiden hadde modnet

seg bevisst forskjellen mellom gudstjeneste og forestilling, kirkerom og scene.

–På sett og vis uttrykker sceneformidling og gudstjenesten i kirkerommet to ulike retninger eller bevegelser. I gudstjenesten er min oppgave som prest å stå sammen med menigheten i dens felles tilbedelse av Gud. Bevegelsen går nedenfra og oppover, fra kirkebenk mot alter. Det sceniske rommet er preget av den motsatte bevegelsen, fra scene mot sal, hvor formidlerens oppgave er å skape respons og begeistring. Jeg har vært opptatt av å bli fortrolig med begge uttrykksformer og se forskjellen.

Hvilke tanker gjør du deg om stillingen du nå skal inn i på MF?

–Mange som vokser opp i dag er nok mer fortrolige med et scenisk uttrykk enn et liturgisk uttrykk. Men jeg håper at min erfaring med begge uttrykksformer kan beri-

fram en personlig kristen tro hos en som selv ikke var vant med kirkegang fra oppveksten.

–Der og da opplevde jeg at Dylans musikk gav et ord- og tonespråk for min egen tro. Det traff meg i en spesiell fase av livet og hadde en oppriktighet jeg kunne vedkjenne meg, sier Christoffersen.

EN KIRKE PÅ TORGET

I snart tyve år har Jan Terje arbeidet med musikk og kultur i ordinære menighetspreststillinger. Idealet er en kirke på torget, tett på mennesker og tett på livet. Men han er

ke MF-studentene. Jeg vil hjelpe dagens studenter til å gjenoppdage liturgiens uttrykksform, som har konstituert troens folk så lenge. Vi er sammen om noe hellig, og vi trenger å møte noe som er annerledes enn det hverdagslige for nettopp å gjenoppdage helligheten i det hverdagslige.

Forskeren forteller

Tekst: Ingrid Christine Reite, stipendiat Læringsbaneprojektet (LETRA)

Presten har i sitt yrke svært mange oppgaver og roller å fylle, og krever til tider stor fleksibilitet og omstillingsevne. Det er dermed behov for ulike måter å lære på. Utdanningen på sin side forsøker å komme dette i møte på forskjellige sett. Jeg arbeider nå med å se på hvordan utdanning og studieplaner legger til rette for ulike typer læring, og hva slags læring utdanningene legger opp til. Det er tatt utgangspunkt i MF og TF sine studieplaner for profesjonsstudiet i teologi. Jeg analyserer ulike læringstilnærminger, som spenner fra den tradisjonelle "overførings"-modellen på den ene siden til dannelse av ny kunnskap på den andre siden. Så langt viser resultatene at ulike læringstilnærminger synes å prege både kunnskapssyn og læringstilnærminger. Imidlertid er spørsmålet hvilken type læring studiet faktisk gir når det er ulike "stemmer" som opptre samtidig, og hvilken type kunnskap og læring man mener utdanningen bør tilby presteprofesjonen i dag.

UTGIVELSER 2011

NR. 1 11. FEBRUAR
NR. 2 29. APRIL
NR. 3 17. JUNI
NR. 4 23. SEPTEMBER
NR. 5 2. DESEMBER

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres
Menighetsfakultetet
med påført ny adresse.

B POSTABONNEMENT
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

Under- veis

«Mange som vokser opp i dag er nok mer
fortrolige med et scenisk uttrykk enn et
liturgisk uttrykk.»

Jan Terje Christoffersen

